

AZERBAJYCAN - TÜRKİYE

KARDEŞLİĞİ VE STRATEJİK
MÜTTEFİKLİĞİ BÖLGENİN BARIŞ VE
İSTİKRARININ GARANTİSİDİR

Azerbaycan-Türkiye ilişkileri her zaman çok boyutluluğu, derinliği ve potansiyeli itibarıyla hem Azerbaycan'ın hem de Türkiye'nin diğer ülkelerle olan ilişkileriyle kıyaslanamayacak kadar özel bir niteliğe sahip olmuştur. Büyük jeopolitik ve jeoekonomik potansiyele sahip, Azerbaycan'ın Ümummilli lideri Heydar Aliyev'in "Bir millet, iki devlet", Ulu önder Atatürk'ün "Azerbaycan'ın sevinci bizim sevincimiz, kederi bizim kederimizdir" olarak nitelendirdiği Azerbaycan ve Türkiye'nin işbirliği bölgede barış ve istikrarın sağlanmasına, ekonomik gelişimin hızlanmasına önemli katkıda bulunmaktadır. Gururla diyebiliriz ki, iki ülkenin devlet başkanları – Sayın İlham Aliyev ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsi çabalarıyla içeriği zenginleşmekte devam eden Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinin kapsamadığı alan mevcut değildir.

Çok asırlı, derin tarihi köklere ve bağlara sahip Azerbaycan-Türkiye ilişkileri yükselen çizgide gelişmiş, bugün en yüksek düzeye, stratejik müttefikliğe ulaşmıştır. İkinci Karabağ Savaşı sonrası 2021 yılının 15 Haziran tarihinde Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da imzalanmış "Müttefiklik Hakkında Beyanname" tarihe dayanan kardeşlik ilişkilerimizi pekiştirerek bu ilişkilerin müttefiklik düzeyine ulaşmasının hukuki dayanağı olmuştur. Bu tarihi belge ikili ilişkilerdeki çok önemli hususları tesbit etmiş, Azerbaycan ve Türkiye arasındaki mevcut ve gelecekteki işbirliğinin stratejik yönlerini belirlemiştir.

Tarihlerinin en zor zamanlarında Azerbaycan ve Türkiye her zaman birbirlerini desteklemişlerdir. 1918 yılının Eylül ayında Kafkas İslam Ordusu'nun yardımı gelerek Bakü'nü

Bugün, değişen dünya düzeni çerçevesinde Azerbaycan ve Türkiye'nin bölge için önemi gittikçe artıyor. Türkiye artık sadece bölgesel değil, küresel bir güç merkezi olarak görülüyor, Türkiye devletlerarası ilişkilerde söz sahibidir, bağımsız dış politikasını yürütüyor. Bu bağlamda, Azerbaycan-Türkiye işbirliği de uluslararası platformda önemli bir etkidir.

Ermenistan'ın Azerbaycan topraklarını işgali sürecinde Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü kayıtsız-şartsız destekleyen devletlerin başında Türkiye gelmiştir. Şu

daşnak-bolşevik işgalinden kurtarması Azerbaycan halkı tarafından hiç bir zaman unutulmamış, Kafkas İslam ordusunun kahramanlık öyküleri nesilden nesile aktarılmıştır. Azerbaycan da Türkiye'nin milli istiklal mücadelesine desteğini vermiştir. Çanakkale Savaşı'nda iştirak eden Azerbaycanlılar Türk kardeşleri ile omuz-omuzaya düşmana karşı savaşmıştır.

an devam eden normalleşme süreci de devletlerimiz arasında koordinasyonlu bir şekilde yürütülmektedir. 2020 yılının 27 Eylül tarihinde Ermenistan'ın provokasyonu sonucu başlayan ve Azerbaycan topraklarının 30 yıla yakın süren işgalden kurtarılması ile neticelenen 44 günlük Vatan Savaşı'nda tüm dünya Azerbaycan-Türkiye

kardeşliyinin şahidi oldu. Savaş sürecinde Azerbaycan ve Türkiye arasındaki dayanışma dünya kamuoyuna birliğimizin gücünü sergiledi. Kardeş Türkiye'nin Azerbaycan'ın haklı davasına verdiği manevi ve politik destek, uluslararası platformlarda sergilediği kararlı duruş halkımız ve devletimiz tarafından takdirle karşılanıyor.

2010 yılında kurulmuş ve bugüne kadar 9 toplantısı düzenlenmiş olan Üst Düzey Stratejik İşbirliği Konseyi Azerbaycan ve Türkiye arasında işbirliğinin çeşitli alanlarına hitap etmektedir. Azerbaycan bağımsızlığını yeniden kazandıktan sonra Azerbaycan Ordusunun kurulmasına Türkiye yakından destek vermiştir. İki devlet arasında askeri alanda işbirliği başarıyla yürütülmektedir. Bu işbirliği sadece Azerbaycan Silahlı Kuvvetlerinin güçlendirilmesi açısından değil, bölgede istikrar ve güvenliğin sağ-

lanması ve ortak bir güç oluşturarak milli sorunların çözülmesi açısından da önem kazanmıştır. Gemi inşasından çeşitli silah sistemlerine kadar her geçen gün güçlenen askeri sanayisi ile Türkiye'nin Azerbaycan ile ortak üretimi gündeme alması kardeşlik ittifakının savunma sanayiinde de ortak projeler hayata geçirerek

ordularının gücüne güç katacağını gösteriyor. Türk Ordusu modelinde kurulmuş Azerbaycan Ordusu şu an dünyanın en güçlü orduları listesinde yerini almıştır.

Türkiye ve Azerbaycan, bölgesel işbirliği sürecinde aktif ve kilit katılımcılardır. Bu hususta ülkelerimizde gerçekleştirilen büyük projelerin açılış törenlerine her iki devlet liderlerinin katılımı tüm dünyaya Azerbaycan-Türkiye kardeşliğini, birliğini sergileyen önemli bir olgudur. Azerbaycan ve Türkiye'nin işbirliği ile gerçekleşmiş Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz boru hattı, TAP, TANAP gibi dev projeler bölgenin refahına hizmet etmekte, ekonomik entegrasyonu güçlendirmekte ve enerji güvenliğine katkı sağlamaktadır. Bugün bölgenin uzun vadeli kalkınma stratejisinin belirlenmesinde öncü rol oynayan ve iki ülke ilişkilerinin çok önemli bir unsuru olan petrol ve doğal gaz boru hatları, sadece bölgede değil, dünyada devletlerimizin itibarını ve önemini büyük ölçüde artırmıştır.

Bugün kardeş ülke ile ekonomik ilişkiler güçleniyor. Türkiye Azerbaycan'ın ikinci en büyük ticaret ortağıdır. Yatırımlar alanında başarılı işbirliği devam ediyor. Türkiye Azerbaycan ekonomisinin petrol dışı sektörüne en çok yatırım yapan ülkedir. Buna karşılık Azerbaycan, Türkiye'de çeşitli alanlara 19.2 milyar dolardan fazla yatırım yaptı. Bugün Azerbaycan'ın işgalden kurtarılan bölgelerinde yürütülen restorasyon ve yeniden yapılandırma

çalışmalarında Türk şirketlerinin büyük katılım payı mevcuttur.

Yakın gelecekte Azerbaycan'ın diğer bölgelerini Nahçıvanla, dolayısı ile Türkiye ile birleştirecek olan Zengezur koridoru'nun inşası hem devletlerimiz, hem de bölge için yeni fırsatlar yaratacaktır.

Tarihin zorlu süreçlerinden geçmiş Azerbaycan-Türkiye ilişkileri sadece kendi içinde gelişmekle kalmamış, diğer türk devletleri ile ilişkiler için de önemli rol model olmuştur. Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurulması ve bugünkü seviyeye ulaşmasında Azerbaycan ve Türkiye'nin kaydadeğer rolü olmuştur.

Ortak kültürü paylaşan iki ülke arasındaki ilişkilerin kültür ve sanat alanında gelişmesi de takdire şayandır. İlgili kurumların aktif bir şekilde devam eden karşılıklı ziyaretleri, imzalanan belgeler ve gerçekleştirilen ortak projeler, bu alandaki işbirliğimizin perspektifini göstermektedir.

Azerbaycan-Türkiye ilişkileri bölgede istikrar ve güvenliğin pekiştirilmesi, ekonomi ve ulaştırma alanındaki tüm bağların yeniden sağlanması, ayrıca bölge devletleri arasındaki ilişkilerin normale dönüştürülmesi ve uzun vadeli barışın sağlanması yönünde oldukça mühimdir.

Azerbaycan ve Türkiye'nin ortak projeleri sadece iki ülkenin değil, bölgenin barış ve istikrarını temin edecektir! ❄